

Phát triển du lịch cộng đồng gắn với sản phẩm OCOP tỉnh Sóc Trăng: Những vấn đề đặt ra

NGUYỄN HOÀNG PHƯƠNG*

Sóc Trăng là tỉnh có đầy đủ điều kiện tài nguyên về tự nhiên, văn hóa và các yếu tố hạ tầng để phát triển du lịch cộng đồng, nhất là ở các địa phương, như: Cồn Mỹ Phước, Cù Lao Phong Năm huyện Kế Sách, Cù Lao Dung, thị xã Vĩnh Châu, thị xã Ngã Năm, huyện Châu Thành, Trần Đề. Tuy nhiên, trong thời gian qua, phát triển du lịch cộng đồng gắn với Chương trình mỗi xã một sản phẩm (OCOP) của tỉnh Sóc Trăng còn gặp nhiều khó khăn, chưa phát huy được hết những tiềm năng, thế mạnh. Vì vậy, thời gian tới, Sóc Trăng rất cần những giải pháp hiệu quả nhằm phát triển du lịch cộng đồng gắn với sản phẩm OCOP tại địa phương.

THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN DU LỊCH CỘNG ĐỒNG GẮN VỚI SẢN PHẨM OCOP TỈNH SÓC TRĂNG

Tiềm năng phát triển du lịch cộng đồng gắn với sản phẩm OCOP

Sóc Trăng là một tỉnh đồng bằng ven biển Tây Nam Bộ, có diện tích trên 3.220 km², dân số trên 1,3 triệu người, với sự giao thoa văn hóa phong phú và độc đáo của 3 tộc người chính, là: Kinh, Hoa, Khmer. Sóc Trăng được mệnh danh là miền đất chùa tháp bởi những điểm đến mang đậm dấu ấn văn hóa tâm linh, thu hút khách thập phương hướng đến chiêm bái và ngưỡng vọng, như: chùa Dơi, chùa Chén Kiêu, chùa Đất Sét, chùa La Hán, chùa Bà Thiên Hậu, chùa Bốn Mặt, chùa Ông Bốn... Bên cạnh đó, Sóc Trăng là nơi lưu dấu của những lễ hội văn hóa truyền thống đặc sắc của cộng đồng dân tộc Kinh - Khmer - Hoa, như: Lễ hội Nghinh Ông, Lễ hội Cúng phước Biển, Lễ hội Thak Côn, Lễ hội Kỳ Yên, Lễ hội Sông nước miệt vườn, Lễ hội Đền thờ Bác Hồ, Tết Chôl - Chnăm - Thmây, lễ Sêl Đôn-ta, Lễ hội Thả đèn nước, Lễ hội Ok - Om - bok. Vì thế, Sóc Trăng được nhìn nhận như một điểm đến có thế mạnh về du lịch văn hóa tâm linh. Ngoài ra, Sóc Trăng còn là nơi lưu giữ những làng nghề thủ công, mỹ nghệ đa dạng và độc đáo, như: bánh pía Tân Huê Viên, lạp xưởng Quảng Trán;

đan lát Phước Quới, dệt chiếu Vĩnh Châu, vẽ tranh trên kiếng Phú Tân, giã cốm dẹp Phước Quới nhằm phát huy các giá trị truyền thống của địa phương, tạo ra những sản phẩm du lịch hấp dẫn và nâng cao năng lực cạnh tranh du lịch.

Đọc theo chiều dài 72 km bờ biển, Sóc Trăng còn có những bãi biển giàu tiềm năng phát triển du lịch, như: Hồ Bể, Mỏ Ó với hệ sinh thái đa dạng đã và đang thu hút các nhà đầu tư du lịch. Sóc Trăng có hệ sinh thái miệt vườn đa dạng với những dãy cù lao xanh, vườn cây trĩu quả, cánh đồng hoa màu, rẫy mía... cùng với đó là hệ thống sông ngòi dày đặc luôn tạo nên sự trải nghiệm mới mẻ với du khách. Đó chính là lợi thế phát triển loại hình du lịch sinh thái miệt vườn. Sóc Trăng còn có 8 di tích lịch sử văn hóa cấp quốc gia, 26 di tích lịch sử văn hóa cấp tỉnh cùng điều kiện tự nhiên ổn định, cơ sở hạ tầng phát triển khá tốt.

Ngoài ra, Sóc Trăng còn nổi bật với đặc sản ẩm thực đa dạng mang dấu ấn của cộng đồng Kinh, Hoa, Khmer, như: bánh pía, bánh in, bánh dứa, lạp xưởng, mè láo, bún nước lèo, bánh cốm Đại Tâm, khô heo Lịch Hội Thượng (Trần Đề), khô trâu Thạnh Trị, nước cốt bần Cù Lao Dung, mắm cá rô không xương Ngã Năm, củ hành tím; xá pấu ngọt; nhãn Vĩnh Châu, canh chua cá ngát nấu bần, cốm dẹp Châu Thành...

Có thể nhận định, Sóc Trăng hội tụ đủ điều kiện để phát triển du lịch cộng đồng song song với 2 loại hình du lịch chính đã triển khai tốt là: du lịch văn hóa, du lịch tâm linh hiện nay.

Tình hình phát triển phát triển du lịch cộng đồng gắn với sản phẩm OCOP tỉnh Sóc Trăng

Thời gian qua, UBND tỉnh Sóc Trăng đã đặc biệt quan tâm, chủ động, tích cực phối hợp cùng triển khai có hiệu quả Chương trình OCOP. Các sản phẩm

* TS., Học viện Chính trị Khu vực II

OCOP của Sóc Trăng được lồng ghép trong các điểm du lịch cộng đồng. Cụ thể như: Thị xã Vĩnh Châu có sản phẩm hành tím, tỏi, củ cải muối (sá pấu); Khu du lịch sinh thái cồn Mỹ Phước, huyện Kế Sách, có sản phẩm dừa dứa và các loại trái cây đặc sản, như: bưởi, xoài...; Huyện Cù Lao Dung có sản phẩm tôm khô một nắng, ổi nữ hoàng, nhãn tím...; Thị xã Ngã Năm có các sản phẩm từ khô, mắm... với 156 sản phẩm OCOP đạt chuẩn từ 1 đến 5 sao được Tỉnh công nhận, đã góp phần làm phong phú thêm danh sách quà tặng, phục vụ ăn uống của du khách và cũng là sản phẩm thương mại, du lịch của địa phương. Các sản phẩm này được trưng bày, giới thiệu và bán tại các điểm du lịch, các chợ đầu mối của Tỉnh và một số địa phương khác trong cả nước. Các đơn vị có liên quan đều góp phần giới thiệu, quảng bá sản phẩm đến du khách và người tiêu dùng thông qua các sự kiện hội chợ thương mại, hội chợ ngày hội du lịch, các diễn đàn hội thảo lớn về du lịch trong và ngoài Tỉnh.

Các sản phẩm OCOP được đánh giá xếp hạng đã có bước tiến về chất lượng, đa dạng về mẫu mã, bao bì, đảm bảo điều kiện, quy định về tem, nhãn mác, truy xuất nguồn gốc sản phẩm; đồng thời, được các đơn vị phân phối, bán lẻ, sàn giao dịch thương mại điện tử (Trung tâm thương mại CoopMart, VinMart, PostMart...) ký kết hợp đồng tiêu thụ với số lượng lớn. Đó là thành công bước đầu mà Chương trình mang lại, góp phần thúc đẩy sản xuất, mở rộng doanh thu, giá trị và thị trường đối với các chủ thể, góp phần tạo việc làm, thúc đẩy phát triển kinh tế hộ gia đình ở nông thôn.

Hiện nay, tỉnh Sóc Trăng đã triển khai thực hiện du lịch cộng đồng gắn với sản phẩm OCOP tại 3 cụm du lịch cộng đồng gắn với 3 trọng tâm du lịch (Phước An 3, Cồn Mỹ Phước, Cù Lao Dung) với mô hình homestay chất lượng cao, đạt tiêu chuẩn ASEAN tại mỗi điểm. Cụ thể như sau:

(i) *Cụm Du lịch cộng đồng gắn với sản phẩm OCOP tại Ấp Phước An 3*: Ấp Phước An 3 cách trung tâm TP. Sóc Trăng 44 km và cách TP. Cần Thơ 63,5 km theo đường bộ và có thể dễ dàng tiếp cận thông qua tuyến Quốc lộ Quản Lộ - Phụng Hiệp. Đây là vùng có tiềm năng du lịch lớn nhờ các tài nguyên văn hóa, không gian sinh hoạt cộng đồng đậm chất Nam Bộ. Tại đây, du khách có thể trải nghiệm các dịch vụ tại homestay chợ nổi Ngã Năm, như: tham quan nghề làm bánh phồng, sản xuất nước ép trái cây; tham quan vườn cây ăn trái; chèo xuồng đi chuyển để thả lưới và gỡ những chiếc lưới, lờ...; khám phá rẫy trồng cà, rau củ quả tự nhiên. Đây là những sản phẩm OCOP của các cá nhân, hộ kinh doanh trong khu vực kết hợp vào để làm phong phú cho du lịch cộng đồng, đồng thời là cách quảng bá, tiêu thụ sản phẩm hiệu quả. Du khách cũng sẽ được tham gia hành trình khám phá thiên nhiên, lịch sử đời theo dấu chân cha ông đi mở cõi đất phương Nam bằng xe đạp trên Hương lộ 20. Đặc biệt, du khách có cơ hội tham gia cùng chủ hộ thu hoạch nông sản và chở ra chợ nổi Ngã Năm bán; khám phá nét mộc mạc, đặc trưng của chợ nổi miền

Tây, trải nghiệm cảm giác lênh đênh trên sông nước, hòa mình giữa cảnh sinh hoạt, mua bán tấp nập trên sông của người dân...

(ii) *Cụm Du lịch cộng đồng gắn với sản phẩm OCOP tại Cồn Mỹ Phước*: Cồn Mỹ Phước (ấp Mỹ Phước) thuộc xã Nhơn Mỹ, huyện Kế Sách nằm cách trung tâm TP. Sóc Trăng 30 km và cách trung tâm TP. Cần Thơ 40 km. Cồn có diện tích tự nhiên hơn 1.020 ha, trong đó có 300 ha chuyên trồng cây ăn trái. Cồn Mỹ Phước là nơi sinh sống của trên 400 hộ dân với hơn 2.000 nhân khẩu. Cồn Mỹ Phước có đặc điểm nổi bật nhờ hệ sinh thái vườn cây ăn trái cho sản phẩm quanh năm cùng, vị trí nằm giữa sông Hậu cùng một con kênh (sông nhỏ) chảy giữa vùng trồng cây ăn trái và chia Cồn ra làm 2 phần. Mỹ Phước còn là địa điểm tổ chức Ngày hội sông nước miệt vườn vào ngày 5/5 âm lịch hàng năm với nhiều hoạt động phong phú. Các sản phẩm du lịch cộng đồng tại Cồn Mỹ Phước là mô hình homestay, như: tour tham quan thôn ấp, tour chèo thuyền khám phá, tour tham quan vườn trái cây, học làm bánh truyền thống... Mỹ Phước là nơi đầu tiên và duy nhất đến thời điểm hiện tại của tỉnh Sóc Trăng có một tổ hợp tác du lịch cộng đồng hiện đang hoạt động. Các thành viên của tổ hợp tác đến từ nhiều hộ dân, cung cấp các loại hình dịch vụ khác nhau, như: homestay, vườn trái cây, quán ăn, làm bánh dân gian... Tuy nhiên, phần lớn các hoạt động này vẫn thiếu sự hướng dẫn có chuyên môn để tăng sự hấp dẫn với du khách.

(iii) *Cụm du lịch cộng đồng Cù Lao Dung*: Cù Lao Dung là một huyện đảo nằm trọn vẹn trên dòng sông Hậu với diện tích 264,82 km² và dân số là 63.886 người. Mật độ dân số của huyện Cù Lao Dung là thấp nhất trong số các huyện của tỉnh Sóc Trăng. Thế mạnh du lịch của Cù Lao Dung là một hệ sinh thái tự nhiên, cây trồng vô cùng đa dạng bao gồm cả nước ngọt, nước lợ và nước mặn; một di sản văn hóa sống động của cộng đồng dân cư địa phương với nhiều nghề truyền thống; cùng với những dấu tích lịch sử trải dài hàng trăm năm. Quan trọng nhất, Cù Lao Dung nằm sát ngay bên cảng Trần Đề - nơi xuất phát của tuyến tàu du lịch cao tốc đi Côn Đảo. Bên cạnh đó, Cù Lao Dung còn được kết nối bởi một hệ thống đường quốc lộ

lớn, như: Quốc lộ Nam Sông Hậu đi Cần Thơ (50 km), Quốc lộ 60 đi Sóc Trăng (23 km), tạo nên sự kết nối thuận lợi cho hoạt động du lịch.

Những vấn đề đặt ra đối với sự phát triển du lịch cộng đồng gắn với sản phẩm OCOP tỉnh Sóc Trăng

Thứ nhất, mô hình du lịch cộng đồng ở Sóc Trăng hình thành và phát triển chậm so với các tỉnh lân cận; chưa đồng bộ, còn thiếu nhiều dịch vụ bổ sung; chưa khai thác hết tiềm năng của các di sản văn hóa; liên kết tour, tuyến chưa hiệu quả; vị trí địa lý cũng là một trở ngại. Nguyên nhân của việc này là do Tỉnh chưa xây dựng được sản phẩm du lịch chủ lực, đặc thù, mang nét đặc trưng riêng của Sóc Trăng, dẫn đến chưa tạo được điểm nhấn thật sự để thu hút du khách. Từ đó, việc xúc tiến, quảng bá cũng sẽ không mang đến hiệu quả khả quan. Chẳng hạn như đối với tuyến du lịch TP. Hồ Chí Minh - Cần Thơ - Sóc Trăng - Bạc Liêu - Cà Mau. Trên tuyến đường này, Sóc Trăng “bị cản” bởi Bến Tre, Tiền Giang hoặc Vĩnh Long và đặc biệt là Cần Thơ. Sóc Trăng như điểm dừng chân, ghé ngang tham quan một - hai ngôi chùa, để đi tiếp đến Bạc Liêu, Cà Mau. Nếu xét về văn hóa sông nước, thì chợ nổi Cái Răng và chợ nổi Cái Bè đã làm du khách “bội thực” chợ nổi, nên không còn hào hứng với chợ nổi ngà Năm, vốn rất độc đáo, có nhiều bản sắc của Sóc Trăng.

Thứ hai, việc thiếu vốn đầu tư, nguồn nhân lực và năng lực để kết nối cũng là một trong những khó khăn đáng kể, dẫn đến du lịch cộng đồng và cả sản phẩm OCOP đều thụ động trong việc đưa ngành nghề phát triển. Nguyên nhân từ chính sách ưu đãi vay vốn chưa đủ hấp dẫn, tâm lý lo rủi ro cao; Tập quán tiểu nông, những người nông dân thuần túy, không có kinh nghiệm và nghiệp vụ chuyên môn, chưa thích ứng kịp với môi trường kinh doanh dịch vụ vốn rất linh hoạt. Công tác xúc tiến, tuyên truyền, quảng bá, liên kết với các đối tác, các doanh nghiệp lữ hành; hay tìm nơi tiêu thụ cho sản phẩm OCOP chưa được chính quyền địa phương quan tâm. Ngoài ra, không loại trừ nguyên nhân khi người dân còn loay hoay với loại hình du lịch này, thì lại có chủ trương cho loại hình du lịch mới khác. Điều này dẫn đến mọi hoạt động cứ trì trệ, phát triển chậm.

Thứ ba, quy mô, năng lực quản trị các tổ chức kinh tế tham gia chương trình OCOP còn nhỏ và yếu, thiếu kiến thức về kinh tế thị trường và phát triển sản phẩm theo chuỗi giá trị. Sự hiểu biết của một bộ phận cán bộ địa phương và chủ thể sản xuất về quản lý chất lượng sản phẩm còn hạn chế, nhiều nội dung còn phụ thuộc vào tư vấn. Một số sản phẩm chủ lực gặp khó khăn trong công nghệ chế biến, bảo quản để nâng cao giá trị, kéo dài thời gian tiêu thụ...

Người dân, tổ chức kinh tế phần lớn đều là nông dân, trình độ còn hạn chế. Do vậy, việc tiếp cận công nghệ và cải tiến, áp dụng công nghệ còn yếu; việc phát triển với số lượng lớn và đưa sản phẩm ra thị trường còn hạn chế; tổ chức các hoạt động xúc tiến thương mại còn lúng túng, chưa bố trí kinh phí để xây dựng các điểm bán hàng để quảng bá, giới thiệu tiêu thụ các sản phẩm làm ra.

Thứ tư, dù đã có những thành quả đáng ghi nhận sau 4 năm thực hiện Chương trình OCOP, tuy nhiên Sóc Trăng vẫn chưa kết hợp hài hòa sự phát triển giữa du lịch cộng đồng và sản phẩm OCOP. Trong 6 nhóm sản phẩm OCOP, thì nhóm sản phẩm dịch vụ du lịch được xem là một nhóm quan trọng, tạo ra giá trị gia tăng cho sản phẩm địa phương, giúp tiêu thụ sản phẩm địa phương hiệu quả, tạo nhiều công ăn việc làm... song, thời gian qua, phần lớn đều quan tâm đến việc gắn sao cho sản phẩm, mà quên mất sự cộng hưởng của sản phẩm OCOP và du lịch.

MỘT SỐ GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN DU LỊCH CỘNG ĐỒNG GẮN VỚI SẢN PHẨM OCOP TỈNH SÓC TRĂNG

Một là, phát huy thế mạnh của các sản phẩm nghề truyền thống của cộng đồng địa phương. Bởi, các sản phẩm nghề không đơn thuần là nơi để tạo ra các sản phẩm thủ công truyền thống, mà còn là môi trường văn hóa lưu truyền qua nhiều thế hệ những tinh hoa nghệ thuật để tạo ra những sản phẩm độc đáo có tính nghệ thuật cao và kỹ thuật dân gian, những kinh nghiệm sản xuất và phong tục tập quán của cộng đồng, của các nghề nhân. Qua đó, nâng cao thu nhập và cải thiện đời sống người dân ở khu vực nông thôn, cải thiện hoạt động ngành nghề nông thôn luôn được chú trọng và phát triển, bảo tồn và phát triển nghề, làng nghề truyền thống vùng đồng bào dân tộc, phản ánh nét văn hóa độc đáo của từng địa phương, từng vùng, nâng cao chất lượng, đa dạng hóa sản phẩm từ nghề truyền thống và làng nghề truyền thống; đồng thời, phát triển một số nghề mới trên địa bàn Tỉnh.

Trong đời sống hiện nay, xu hướng “ly nông bất ly hương” là vấn đề được các địa phương rất chú trọng nhằm hạn chế tình trạng di dân, giúp người dân tỉnh nhà “an cư lạc nghiệp” trên chính quê hương mình. Chính vì thế, cần duy trì và phát triển bền vững hơn ngành nghề nông thôn tại Tỉnh. Đây là một trong những giải pháp quan trọng để tạo sinh kế ổn định cho lực lượng lao động tại địa phương. Điều này cũng có ý

nghĩa quan trọng, góp phần phát triển kinh tế - xã hội tại Tỉnh thông qua việc phát triển sản phẩm OCOP từ các ngành nghề, làng nghề; hình thành các điểm tham quan ngành nghề, làng nghề khi được kết hợp từ các tour, tuyến du lịch.

Hai là, Sóc Trăng cần có kế hoạch đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao, như: tập trung công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ quản lý cấp tỉnh, huyện, xã; phân công rõ trách nhiệm cán bộ giám sát, chỉ đạo sát sao Chương trình OCOP, đặc biệt là các sản phẩm OCOP gắn với phát triển du lịch cộng đồng trên địa bàn Tỉnh. Tỉnh có thể gửi một số cán bộ quản lý trẻ, có năng lực, tâm huyết ra nước ngoài đào tạo, tập huấn chuyên môn, nghiệp vụ nhằm nâng cao năng lực và chất lượng của đội ngũ quản lý; Tạo điều kiện cho các chủ thể địa phương muốn phát triển các sản phẩm OCOP, đặc biệt nhóm sản phẩm dịch vụ du lịch ra nước ngoài học hỏi, tập huấn để nâng cao hiểu biết nhằm phát triển và hoàn thiện sản phẩm đặc trưng, đáp ứng nhu cầu đa dạng của du khách, thu hút họ đến và chỉ tiêu nhiều hơn cho sản phẩm của địa phương.

Ba là, cần nâng cao nhận thức cộng đồng, ý thức người dân để họ hiểu được về du lịch cộng đồng bản địa và Chương trình OCOP đã được Tỉnh triển khai. Trước tiên, phải có sự vào cuộc quyết liệt của cấp ủy, chính quyền các cấp, thể hiện bằng việc ban hành các nghị quyết, chỉ thị, chương trình hành động để chỉ đạo tổ chức thực hiện. Đồng thời, phải có hệ thống tổ chức bộ máy đồng bộ để triển khai hoạt động của chương trình. Khuyến khích các doanh nghiệp, hợp tác xã, tổ hợp tác, người dân thay đổi tư duy, mạnh dạn đầu tư tạo dựng sản phẩm OCOP.

Qua nghiên cứu mô hình du lịch cộng đồng của một số nước trong khu vực và tại các địa phương trong nước có thể thấy, cần phải có cơ chế chính sách tạo cơ hội để người dân có thể cung cấp được hàng hóa, dịch vụ du lịch. Đường lối, chính sách ở đây là hướng dẫn cho người dân sản xuất sản phẩm gì, sản xuất như thế nào cho phù hợp với lợi thế của từng địa phương để đáp ứng được nhu cầu của khách du lịch. Từ đó, mỗi người dân, hộ gia đình là một sứ giả, một cộng đồng cho sự phát triển thương hiệu du lịch tại tỉnh Sóc Trăng.

Cần phải có chính sách khuyến khích các doanh nghiệp du lịch, doanh nghiệp lữ hành tiêu thụ các sản

phẩm do người dân địa phương làm ra. Làm được điều này có nghĩa là đã giúp được người dân tăng thêm thu nhập, có công ăn việc làm ổn định và tạo ra ý thức giữ gìn các truyền thống bản sắc của dân tộc mình. Đó là đóng góp của du lịch cho việc xóa đói giảm nghèo ở địa phương phát triển du lịch.

Bốn là, chú trọng xây dựng sản phẩm OCOP gắn với du lịch cộng đồng. Bên cạnh phát triển các cụm du lịch cộng đồng, cần phát huy thế mạnh sản phẩm của các làng nghề truyền thống, như: làng bánh pía Vũng Thơm có khoảng 50 lò bánh lớn nhỏ nổi tiếng nhất Sóc Trăng, mỗi lò mang một hương vị riêng do mỗi gia đình đều có bí quyết gia truyền; làng nghề giã cốm dẹp truyền thống của người Khmer, đặc biệt nổi tiếng nhất là ở xã Phú Tân ở Sóc Trăng; làng nghề đan lát Phước Quới đã xuất hiện từ rất lâu và hiện có hơn 126 hộ vẫn đang gìn giữ và phát triển nghề. Hay tổ chức bài bản các lễ hội văn hóa của các dân tộc bản địa gắn với hình ảnh du lịch địa phương để tạo điểm nhấn thu hút du khách, như các lễ hội của người Khmer: Chôi-Chnăm-Thmây (Lễ mừng Năm Mới), Sene Dolta (Lễ cúng ông bà), Ok-Om-Bok (Lễ cúng trăng hay Lễ ăn cốm dẹp)... Các làng nghề không chỉ là nơi chế tác các sản phẩm thủ công truyền thống, mà còn là môi trường văn hóa lưu giữ và trao truyền qua nhiều thế hệ những tinh hoa nghệ thuật và óc sáng tạo của các bậc tiền nhân. Đây là những điểm du lịch, nếu được đầu tư và tổ chức tốt, sẽ thu hút không chỉ du khách trong nước, mà cả nước ngoài. Tuy nhiên, trong quá trình áp dụng và thực hiện, cần có sự quản lý, giám sát chặt chẽ của địa phương để hướng dẫn phát triển đồng bộ, có chọn lọc để các sản phẩm dịch vụ du lịch không trùng lặp và gây nhàm chán cho du khách. □

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Sở Khoa học và Công nghệ tỉnh Sóc Trăng, Học viện Chính trị Khu vực II (2022). *Kỷ yếu Hội thảo khoa học "Giải pháp phát triển du lịch cộng đồng gắn với sản phẩm OCOP tỉnh Sóc Trăng*, ngày 19/8/2022
2. Chí Bảo (2021). *Du lịch Sóc Trăng - tiềm năng và giải pháp phát triển*, truy cập từ <https://www.baosoctrang.org.vn/van-hoa-the-thao/du-lich-soc-trang-tiem-nang-va-giai-phap-phat-trien-46684.html>
3. Lý Thị Phương (2020). *Phát triển du lịch gắn với chương trình mỗi xã một sản phẩm (OCOP) ở tỉnh Sóc Trăng*, truy cập từ <https://soctrang.dcs.vn/Default.aspx?sname=tinhhuy&sid=4&pageid=469&catid=54321&id=286945&catname=%u0110%u1ea7u+t%u01b0+kh%u1edf+i+nghi%u1ec7p&title=phat-trien-du-lich-gan-voi-chuong-trinh-moi-xa-mot-san-pham-ocop-o-tinh-soc-trang>